Gemeente Borger-Odoorn

Hoofdstraat 50
7875 AD Exloo
Postbus 3
7875 ZG Exloo
T 14 0591
T (+31) 591 535353 (van uit buitenland)

Aan de gemeenteraad

Ons kenmerk

Behandeld door
D. Haan
Doorkiesnummer
14 0591
Bijlage: nieuwsbrief, info IBDO, info Menso

Datum
22 mei 2023
Onderwerp
Afhandeling motie Steun ondernemers en agrariërs (regnr. 850750-2022)

Geachte leden van de raad,

Bij de behandeling van de Begroting 2023 heeft u een motie (reg.-nr.: 85057-2022) aangenomen waarin het college wordt verzocht om te onderzoeken welke extra inspanningen de gemeente nog kan plegen om ondernemers te helpen met expliciete urgente vragen aanvullend op de acties vanuit het rijk en provincie. Hierbij wordt een relatie gelegd met de impact van de ontwikkelingen op de energiemarkt en de stikstofmaatregelen. Met deze brief informeren wij u over de wijze waarop wij de ondersteuning vanuit de gemeente Borger-Odoorn vormgeven. We beschouwen de motie hiermee als afgehandeld.

Economische ontwikkelingen

De economie verkeert in roerige tijden. Corona is nauwelijks uitgewoed of we worden geconfronteerd met hoge energieprijzen en oplopende inflatie als gevolg van de oorlog in Oekraïne. Overheden zijn snel na het uitbreken van corona gestart met steunmaatregelen. En ook gedurende de huidige crisis wordt op diverse terreinen ingegrepen om de negatieve gevolgen ervan zoveel mogelijk te dempen. Dit lijkt redelijk te lukken, mede dankzij een behoorlijk draaiende economie. Dat geldt ook voor Borger-Odoorn waar de werkgelegenheid in 2022

met bijna 4% is toegenomen ten opzichte van 2021. Het niveau ligt hiermee hoger dan voor corona. Gerelateerd hieraan is de werkloosheid die lokaal erg laag uitvalt, zelfs lager dan Nederland gemiddeld. Overigens zijn niet alleen de banen toenemend maar ook - en in sterkere mate – het aantal bedrijven. Het gaat daarbij hoofdzakelijk om ZZP'ers die inmiddels een ruime meerderheid van onze bedrijvigheid vormen.

Ondersteuning bedrijfsleven

De gemeente Borger-Odoorn tracht in zijn algemeenheid haar bedrijfsleven zo goed mogelijk te bedienen. We willen immers een ondernemersvriendelijke gemeente zijn. In dit streven werken wij, vanwege de beperkte personele EZ-capaciteit en het gericht kunnen benutten van schaalvoordelen en relevante netwerken, waar mogelijk samen met partnerorganisaties en in samenwerkingsverbanden. Denk daarbij bijvoorbeeld aan de provincie Drenthe, Ik Ben Drents Ondernemer (IBDO), de samenwerking met de gemeenten Emmen en Coevorden in BOCE, Menso Ondernemen en het Recreatieschap Drenthe.

Alle ondersteuningsmogelijkheden die op nationaal, provinciaal en gemeentelijk niveau worden geboden worden zo goed mogelijk aan het lokale bedrijfsleven gecommuniceerd. Daarvoor zetten we in op een breed scala aan kanalen zoals de Week in Week uit, de gemeentelijke website en social media. Sinds een jaar is daar een ondernemersnieuwsbrief aan toegevoegd. Deze brief, die zo'n vier keer per jaar verschijnt, wordt momenteel door circa 400 ondernemers gelezen. Door er veel aandacht op te vestigen, groeit het aantal nog steeds. In de nieuwsbrief is aandacht voor alles wat interessant is voor ons bedrijfsleven. Denk daarbij vooral aan regelingen zoals die van het Drents Energiefonds dat onlangs € 3 miljoen heeft vrijgemaakt voor verduurzamingsmaatregelen van het Drentse MKB maar ook aan de IBDO-vouchers die kunnen worden ingezet voor inhuur van diensten, zoals een energieadviseur.

Belangrijk in onze aanpak zijn de ondernemersbijeenkomsten. Deze zijn begin 2022 – na corona - weer opgepakt. We organiseren ze nu decentraal, dat wil zeggen in de wat grotere kernen. Nieuw-Buinen, Valthermond, Odoorn, 2e Exloërmond en Drouwen zijn inmiddels met succes aangedaan. Organisatie kost

wat meer tijd, maar levert duidelijke meerwaarde. Per saldo bereiken we meer ondernemers dan via centrale bijeenkomsten. Verder bieden de decentrale bijeenkomsten meer ruimte voor persoonlijke contacten die geregeld leiden tot informatieve werkbezoeken aan ondernemers. Specifiek met het oog op de gevolgen van de energiecrisis heeft de gemeente najaar 2022 een ondernemersontbijt georganiseerd, bijgewoond door circa 50 ondernemers. IBDO heeft naar aanleiding van haar presentatie veel aanvragen voor persoonlijk adviestrajecten ontvangen.

De ondernemersbijeenkomsten worden ook nadrukkelijk ingezet om de eerdergenoemde partners een en ander te laten presenteren over de door hen geboden mogelijkheden voor ondersteuning. Met name IBDO wordt daarbij naar voren geschoven als belangrijke partner voor ondernemers. Zo'n 50 lokale ondernemers hebben inmiddels gebruik gemaakt van de diensten van IBDO.

IBDO is ook een belangrijke link van de gemeente naar die bedrijven die willen inzetten op verduurzaming. IBDO verschaft concrete adviezen ook met betrekking tot de mogelijkheden van financiering. Naar aanleiding van hun bijdragen aan de ondernemersbijeenkomsten zijn diverse bedrijven op een persoonlijke manier - en veelal op locatie – verder geholpen. Mede op aandringen van Borger-Odoorn is de adviescapaciteit op het gebied van verduurzaming met 2 FTE vergroot zodat ondernemers sneller geholpen kunnen worden.

Naast IBDO heeft Menso Ondernemen verhaal gedaan over wat zij ondernemers te bieden hebben, met name in geval van (dreigende) financiële problemen. Denk aan een aanvulling op het inkomen of een bedrijfskrediet zodat het bedrijf kan worden voortgezet. Dit betreft de uitvoering van de Bijzondere Bijstand Zelfstandigen (BBZ) waar met name het kleinbedrijf (hoofzakelijk ZZP'ers) gebruik van maakt. Het deel van deze doelgroep dat financiële problemen ervaart klopt in beperkte mate (circa 20 in 2022) hiervoor aan bij Menso omdat ondernemers zich doorgaans het liefste zelf redden. Toch is de gedachte dat dit meer zou kunnen zijn bij een grotere bekendheid van Menso. Daarom worden nu ook hier meer uren ingezet, waardoor ook de contacten met de gemeente zijn

geïntensiveerd. Door die samenwerking ontstaat meer/beter zicht op het werkveld en soms op individuele gevallen. Overigens kunnen ondernemers ook persoonlijk in gesprek gaan met Menso, en wel op het gemeentehuis in Exloo. Hier wordt geregeld gebruik van gemaakt.

Van gerichte ondersteuning van ons bedrijfsleven is ook sprake in het Regio Deal-project 'Toekomstbestendige Bedrijventerreinen'. Ondernemers, gevestigd op bedrijventerreinen, worden geholpen bij verduurzamingsplannen, waar mogelijk in collectief verband. Hiervoor zijn medio 2022 de betreffende lokale bedrijven benaderd door een gespecialiseerd bureau. Naar aanleiding daarvan bleek uit een gesprek met diverse ondernemers de animo voor (collectieve) verduurzaming aangewakkerd te zijn. In april 2023 hebben we in samenwerking met Enexis een bijeenkomst georganiseerd over de mogelijkheden voor afname van en toelevering op het energienet en mogelijke oplossingen voor de netcongestie met best practices vanuit de lokale praktijk. Momenteel bezien we hoe we een vervolg gaan geven aan onze inspanningen binnen dit Regio Deal-project.

Ten slotte heeft de gemeente in een enkel geval maatwerk kunnen bieden. Het betreft de verstrekking van een subsidie van € 12.500 aan Hippisch Centrum Exloo ten behoeve van de aanschaf van een batterijsysteem voor de opslag van zonne-energie.

Ondersteuning van agrariërs

In het Nationaal Programma Landelijk Gebied komen de maatschappelijke opgaven op het gebied van klimaat, natuur, landbouw, water, bodem en stikstof samen. Ontegenzeggelijk zullen deze opgaven grote impact hebben op onze agrarische ondernemers. Onder regie van de provincie wordt momenteel samen met een groot aantal maatschappelijke organisaties, gemeenten en waterschappen een eerste uitwerking op hoofdlijnen vormgegeven van het Drentse Provinciaal Programma Landelijk Gebied (PPLG). Daartoe is een aantal hackatons georganiseerd. Hieruit is gebleken dat nog veel zaken onduidelijk zijn, waardoor het ook nog lastig is om de impact in uw richting goed te kunnen duiden. Ten behoeve van onze inzet in relatie tot de landbouw onderhouden wij

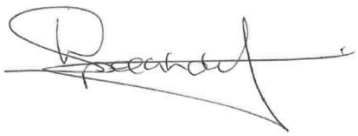
nauwe contacten met LTO Borger-Odoorn en benutten wij de samenwerkingsrelaties met de andere Drentse gemeenten en ons netwerk vanuit de Agenda voor de Veenkoloniën. We zien dat het hier gaat om een complex samenspel van opgaven waarvoor veel specifieke kennis nodig is. Daarnaast vraagt de opgave in toenemende mate om contact met de agrarische sector en individuele agrarische ondernemers. We zijn ons daarom aan het beraden welke rollen we binnen het PPLG als gemeente willen innemen en wat er voor nodig is om onze inzet en kennis verder te versterken in samenwerking met partners.

In aanvulling op het voorgaande hebben wij regulier contact met LTO Borger-Odoorn en individuele agrarische ondernemers wanneer er zich specifieke thema's voordoen die om een gesprek vragen. Denk bijvoorbeeld aan het mogelijk maken van bedrijfsuitbreiding, de uitvoering van het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP) en het onderhoud van onze plattelandswegen. Op het gebied van verduurzaming heeft LTO gevraagd om ruimte te bieden aan het realiseren van kleine windmolens bij het boerenbedrijf. In BERAP 2023-I hebben wij daarom een voorstel opgenomen om hiervoor beleid te gaan ontwikkelen.

Duidelijk moge zijn dat er veel wordt ondernomen om onze MKB-ondernemers en agrariërs te voorzien van ondersteuning. Dit vereist echter veel, doorlopende en het liefst persoonlijke inzet.
Daar gaan we uiteraard mee door, zoveel mogelijk geholpen door die partijen die ons daarin bij kunnen staan. We zijn altijd bereid te bezien waar we nog een stap extra kunnen zetten om de ondersteuning te verbeteren passend bij onze schaal en binnen de grenzen van onze capaciteit.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Borger-Odoorn,

de secretaris,	de burgemeester,
	
K. Speekhout	mr. J. Seton